

EUROOPA ÜLEMKOGU

**Brüssel, 19. oktoober 2012
(OR. en)**

EUCO 156/12

**CO EUR 15
CONCL 3**

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: **EUROOPA ÜLEMKOGU
18.–19. OKTOOBER 2012**

JÄRELDUSED

Delegatsioonidele edastatakse Euroopa Ülemkogu (18.–19. oktoober 2012) järeldused.

Euroopa Ülemkogu kordas täna oma kindlat kavatsust otsustavalt tegutseda, et tulla toime finantsturu pingetega, taastada usaldus ning stimuleerida majanduskasvu ja töökohtade loomist. Ülemkogu vaatas hoolikalt läbi majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe rakendamise. Ülemkogu kiitis heaks seni tehtud edusammud, kuid kutsus samas üles kiirele, otsustavale ja tulemustele orienteeritud tegutsemisele, et tagada kokkuleppe täielik ja kiire elluviimine. Seoses majandus- ja rahaliidu kohta vahearuande esitamisega kutsus Euroopa Ülemkogu jätkama prioriteetset tööd ühtset järelevalvemehhanismi käsitlevate seadusandlike ettepanekutega, võttes eesmärgiks jõuda õigusraamistiku suhtes kokkuleppele 1. jaanuariks 2013, ning leppis selleks kokku mitmetes suunistes. Ülemkogu võttis samuti teadmiseks integreeritud eelarve- ja majanduspoliitika raamistikke ning demokraatlikku legitiimsust ja vastutust käsitlevad küsimused, mida tuleks edasi analüüsida. Ülemkogu leppis kokku, et tugevama majandus- ja rahaliidu suunas liikumise protsess peaks tuginema ELi institutsioonilisele ja õigusraamistikule ning seda peaks iseloomustama avatus ja läbipaistvus ühisraha mittekasutavate liikmesriikide ees ning ühtse turu terviklikkuse austamine. Ülemkogu jäi ootama konkreetse ja tähtaegadega tegevuskava esitamist oma 2012. aasta detsembri kohtumiseks, et ta saaks jätkata tööd kõigi põhielementidega, millele tõeline majandus- ja rahaliit peaks tuginema. Euroopa Ülemkogu arutas suhteid ELi strateegiliste partneritega ning võttis vastu järeldused Süüria, Iraani ja Mali kohta.

I. MAJANDUSPOLIITIKA

1. Euroopa majandus seisab silmitsi suurte väljakutsetega. Seepärast on väga tähtis, et Euroopa Liit teeks kiiresti kõik jõupingutused viimastel kuudel kokkulepitud meetmete rakendamiseks, et anda uus hoog majanduskasvule, investeringutele ja tööhõivele, taastada usaldus ning muuta Euroopa tootmis- ja investeerimiskohana konkurentsivõimelisemaks.

Majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkulepe

2. Euroopa Ülemkogu on endiselt kindlalt otsustanud stimuleerida majanduskasvu ja töökohtade loomist strateegia „Euroopa 2020” kontekstis. Juunis kokku lepitud majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkulepe on üldine liikmesriikide, euroala ja ELi tasandi raamistik, mis koondab kõik põhimeetmed, instrumendid ja poliitikad. Kõik selles võetud kohustused tuleb täielikult ja kiiresti täita. Praeguseks on tehtud suuri edusamme, nagu on välja toodud Euroopa Ülemkogu eesistuja 8. oktoobri 2012. aasta kirjas ning eesistujariigi ja komisjoni aruannetes. Teatud valdkondades, mis on välja toodud allpool, tuleb siiski teha veel suuremaid jõupingutusi.

- a) Investeerimine majanduskasvu: suuri edusamme tehakse kokkuleppe 120 miljardi euro suuruse rahastamispaketi rakendamisel. Eelkõige oodatakse, et EIP võtab lähinädalatel vastu otsuse suurendada oma kapitali 10 miljardi euro võrra, et tugevdada oma kapitalibaasi ja suurendada oma üldist laenuandmisvõimet 60 miljardi euro võrra. See peaks omakorda tooma järgmise kolme aasta jooksul kaasa 180 miljardi euro ulatuses lisainvesteeringuid. Praegu käib töö selle nimel, et tagada 55 miljardi euro suuruse struktuurifondide summa kiire ja tulemuslik kasutuselevõtmine. Komisjon jätkab liikmesriikide abistamist struktuurifondide ümberkavandamisel, et keskendada fondid paremini majanduskasvule ja töökohtade loomisele. Tuleks pöörata piisavat tähelepanu sellele, et tagada kõikidele liikmesriikidele õiglane juurdepääs rahastamisele. Käimas on projektivõlakirjade katsetapp, mille jaoks on eraldatud juba 100 miljonit eurot ja ülejäänud 130 miljonit võetakse kasutusele järgmise aasta alguses ning kokku peaks see looma kuni 4,5 miljardit eurot investeeringuid katsetapis. Euroopa Ülemkogu korraldab novembris erikohtumise, et jõuda kokkuleppele järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ja tagada seega raamistiku vastuvõtmine aasta lõpuks. Tuletades meelde vajadust püüelda diferentseeritud ja majanduskasvu soodustava fiskaalse konsolideerimise suunas, jääb Euroopa Ülemkogu ootama komisjoni aruannet riiklike kulutuste kvaliteedi ning ELi ja riiklike fiskaalraamistike raames võetavate võimalike meetmete ulatuse kohta.
- b) Ühtse turu tugevdamine: edusamme on tehtud seoses ühtse turu aktiga I, kuid seni kokkuleppimata ettepanekute, sealhulgas raamatupidamisstandardeid, kutsekvalifikatsioone, riigihankeid ja riskikapitalifonde käsitlevate ettepanekute osas tuleb teha suuremaid jõupingutusi. Komisjoni uues teatises ühtse turu akti II kohta esitatakse veel 12 põhimeedet, mis peaksid andma olulise panuse Euroopa püsivasse majanduskasvu, konkurentsivõimesse, tööhõivesse ja sotsiaalsesse ühtekuuluvusse. Euroopa Ülemkogu tunnustab komisjoni kavatsust esitada kõik ühtse turu akti II põhiettepanekud 2013. aasta kevadeks ja kutsub üles ettepanekud kiiresti läbi vaatama, et need saaks võtta vastu hiljemalt praeguse parlamendi ametiaja lõpuks. Samuti on tähtis võtta kiiresti meetmeid kooskõlas komisjoni teatistega teenuste direktiivi rakendamise ja ühtse turu juhtimise kohta.

- c) Euroopa ühendamine: loodavast Euroopa Ühendamise Rahastust saab tähtis vahend, et soodustada majanduskasvu transpordi-, energeetika- ja IKT ühenduslüliksesse investeerimise kaudu. Transpordi valdkonnas tuleb ühisturu tõhusa toimimise tagamiseks ning konkurentsivõime ja majanduskasvu soodustamiseks kõrvaldada regulatiivsed tõkked ning tegelda kitsaskohtade ja puuduvate piiriüleste ühendustega. Digitaaltehnoloogiad ja -taristud on samuti oluline eeltingimus. Tuletades meelde vajadust kujundada energia siseturg täielikult välja 2014. aastaks vastavalt kokkulepitud tähtaegadele ning vajadust tagada, et ükski liikmesriik ei jää pärast 2015. aastat eraldatuks Euroopa gaasi- ja elektrivõrkudest, kutsub Euroopa Ülemkogu üles jõudma kiiresti kokkuleppele üleeuroopaliste energiavõrkude ettepanekus ja jääb ootama komisjoni teatist ja tegevuskava peamiste väljakutsetega toimetuleku kohta.
- d) Täielikult toimiva digitaalse ühtse turu saavutamine aastaks 2015: see peaks looma 4 % suuruse lisakasvu kuni aastani 2020. Seepärast kutsub Euroopa Ülemkogu üles kiirendama tööd e-allkirja ja õiguste kollektiivse haldamise ettepanekutega ning jääb ootama ettepanekuid kiirete lairibavõrkude kasutuselevõtmise kulude vähendamise ja e-arveldamise kohta. Eelseisvat digitaalarengu tegevuskava vahehindamist tuleks kasutada selleks, et teha kindlaks intensiivsemat tegutsemist vajavad valdkonnad. Tuleb ajakohastada Euroopa autorikaitse kord, et hõlbustada juurdepääsu infosisule, austades samas intellektuaalomandiõiguste kaitset ning innustades loovust ja kultuurilist mitmekesisust.
- e) Teadusuuringute ja innovatsiooni soodustamine: tuleb tagada teadusuuringute ja innovatsiooni ülekanne konkurentsivõime suurenemiseks. Euroopa Ülemkogu kutsub üles tegema kiireid edusamme kavandatavate uute programmidega, nimelt teadusuuringute ja innovatsiooni programmiga „Horisont 2020” ning ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmiga COSME, rõhutades ELi teadusuuringute ja innovatsioonipoliitikas tipptaseme tähtsust, soodustades samas osalejate laialdast juurdepääsu kõikides liikmesriikides. Euroopa Ülemkogu kordab vajadust kujundada Euroopa teadusruum välja 2014. aasta lõpuks ja rõhutab progressi võimaldavate tehnoloogiate suhtes integreeritud lähenemisviisi võtmise tähtsust.

- f) Tööstuse konkurentsivõime suurendamine: komisjoni teatises ELi uue tööstuspoliitika kohta rõhutatakse, kuivõrd tähtis on kujundada välja integreeritud lähenemisviis tööstuslase konkurentsivõime tugevdamise suhtes, et tagada majanduskasv ja töökohtade loomine, parandades samas energia- ja ressursitõhusust. On eriti tähtis, et Euroopa tööstusharud säilitaksid oma tehnoloogilise juhtrolli ja arendaksid seda edasi ning hõlbustaksid investeeringute tegemist uute võtmetähtsusega tehnoloogiate kasutamisse varajastes etappides ja turulähedastes meetmetesse.
- g) Majanduskasvu jaoks sobiva õigusraamistiku loomine: eriti tähtis on vähendada üldist regulatiivset koormust ELi ja liikmesriikide tasandil, keskendudes eelkõige VKEdele ja mikroettevõtjatele, sealhulgas lihtsustades nende juurdepääsu rahastamisele. Euroopa Ülemkogu jääb ootama komisjoni poolt eeldatavasti detsembris esitatavat teatist, milles tehakse kokkuvõtte saavutatud edust ja pakutakse välja uued meetmed, mis tuleb võtta hiljemalt parlamendi praeguse ametiaja lõpuks, sealhulgas järeelmeetmed kümne VKEsid kõige enam koormava õigusakti teemal toimunud konsulteerimisele. Võttes arvesse eriprioriteeti tugevdada konkurentsivõimet, jätkusuutlikku majanduskasvu ja tööhõivet, tervitab Euroopa Ülemkogu komisjoni kavatsust võtta tagasi mitmed menetluses olevad ettepanekud ja teha kindlaks võimalikud valdkonnad, kus regulatiivset koormust võiks vähendada.
- h) Majanduskasvu soodustava maksupoliitika kujundamine: tuleks jätkata tööd ja arutelusid seoses energia maksustamise, ettevõtete ühise konsolideeritud tulumaksubaasi ja hoiuste intresside maksustamise direktiivi muutmise ettepanekutega ning jõuda kiiresti kokkuleppele läbirääkimisjuhistes hoiuste intresside maksustamise lepingute sõlmimiseks kolmandate riikidega. Euroopa Ülemkogu jääb ootama veel enne aasta lõppu esitatavat komisjoni teatist heade valitsemistavade kohta seoses maksuparadiiside ja agressiivse maksuplaneerimisega. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks mitme liikmesriigi taotlused tõhustatud koostöö alustamiseks finantstehingute maksu küsimuses, mille komisjon kavatseb kiiresti läbi vaadata, pidades silmas ettepaneku esitamist kohe, kui tingimused selleks on täidetud.

- i) Tööhõiveolukorra ja sotsiaalse kaasatuse parandamine: selle valdkonna töö on endiselt suur prioriteet. Nõukogul palutakse jätkata tööd tööhõivepaketi eri elementidega ning tagada kiired edusammud ELi töötajate piiriüleste pensioniõiguste omandamist ja säilitamist ning lähetatud töötajate õiguste direktiivi jõustamist käsitlevate ettepanekute menetlemisel. Euroopa Ülemkogu jääb ootama peatset teatist hariduse ja oskuste kohta ning noorte tööhõive paketi esitamist, sealhulgas noortegarantiide kavade ning kvaliteetsete praktikakohtade ja õpipoisiõppe algatuste väljatöötamist ning noorte liikuvuse parandamist. Tööjõu liikuvust kogu ELis tuleks lihtsustada. Euroopa Ülemkogu rõhutab vabade töökohtade portaali EURES edasiarendamise tähtsust ning toonitab vajadust suurendada ja laiendada liikmesriikide tööturuasutuste osalemist selles. Liikmesriikide kutseõppekavadel on tähtis osa noorte töötuse käsitlemisel. Oluline on ka edendada eakamate töötajate tööellu naasmist. Liikmesriigid peaksid suurendama jõupingutusi kriisi sotsiaalsete tagajärgedega toimetulekuks ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitluseks kooskõlas strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega.
- j) Strateegia „Euroopa 2020” rakendamine: Euroopa Ülemkogu tuletab meelde 2012. aasta riigipõhiste soovitude sihikindla rakendamise vajadust. Ülemkogu palub eesistujariigil esitada kokkuvõtva aruande 2012. aasta Euroopa poolaasta protsessist õpitu kohta ning kutsub üles tegema 2013. aasta protsessi mitmeid parandusi: nimelt tuleks panna rohkem rõhku konkreetsetele suunistele ja rakendamisele, luua uued võimalused protsessis liikmesriikide vastutuse suurendamiseks, eelkõige põhjalikuma ja järjepidevama dialoogi kaudu, seada sisse partnerlus Euroopa Parlamendi, liikmesriikide parlamentide ja sotsiaalpartneritega ja tagada nõukogu eri koosseisudes tehtava töö tihedam seotus. Rõhutades vajadust 2013. aasta Euroopa poolaastaks korralikult ette valmistuda, jääb Euroopa Ülemkogu ootama komisjoni poolt iga-aastase majanduskasvu ülevaate ja häiremehhanismi ülevaate kiiret esitamist novembri lõpuks ning kutsub järgmist eesistujariiki üles esitama tegevuskava 2013. aasta Euroopa poolaasta töö korraldamise kohta.

- k) Kaubanduspotentsiaali täielik kasutamine: toonitades tõsiasja, et suurte eesmärkidega kaubanduslane tegevuskava võib keskpikas perspektiivis tuua kaasa 2 % lisakasvu ja luua üle kahe miljoni töökoha, kordab Euroopa Ülemkogu ELi kindlat otsust edendada vaba, õiglast ja avatud kaubandust, tagades samas oma huvid, vastastikuses mõistmises ja üksteisele kasu tooval viisil. Seda silmas pidades kutsub ülemkogu üles jõudma kokkuleppele Jaapaniga sõlmitavat vabakaubanduslepingut käsitlevates läbirääkimisjuhistes, eesmärgiga alustada läbirääkimisi lähikuudel, ning lõpetama lähikuudel vabakaubanduslepingu üle peetavad läbirääkimised Kanada ja Singapuri. Ülemkogu jääb ootama ELi ja USA kõrgetasemelise tööühma lõpparuannet ja pühendub eesmärgile alustada 2013. aastal läbirääkimisi ulatusliku Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimislepingu üle. Põhjalikumalt käsitleb ülemkogu ELi-USA suhteid ja kaubanduse võimalikku panust majanduskasvu tegevuskavasse 2013. aasta veebruaris. Ülemkogu kutsub samuti üles tegema edusamme selleks, et alustada või jätkata läbirääkimisi põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute sõlmimiseks ELi naaberriikidega, kes on selleks valmis. Kolmandate riikide riigihanketurgudele juurdepääsu käsitlev ettepanek tuleks kiiresti läbi vaadata.

Majandus- ja rahaliidu väljakujundamine

3. Pidades silmas majandus- ja rahaliidu ees seisvaid fundamentaalseid väljakutseid, tuleb seda tugevamaks muuta, et tagada majanduslik ja sotsiaalne heaolu ja stabiilsus ning jätkuv õitseng.
4. Pärast Euroopa Ülemkogu eesistuja poolt tihedas koostöös komisjoni presidendi, eurorühma esimehe ja Euroopa Keskpanka (EKP) presidendiga koostatud vahearuande esitamist jätkuvad mitteametlikud konsultatsioonid liikmesriikide ja Euroopa Parlamendiga mitmes analüüsitava küsimuses. Euroopa Ülemkogu jääb ootama konkreetse ja tähtaegadega tegevuskava esitamist oma 2012. aasta detsembri kohtumiseks, et ta saaks jätkata tööd kõigi põhielementidega, millele tõeline majandus- ja rahaliit peaks tuginema.

5. Tugevama majandus- ja rahaliidu suunas liikumise protsess peaks tuginema ELi institutsioonilisele ja õigusraamistikule ning seda peaks iseloomustama avatus ja läbipaistvus ühisraha mittekasutavate liikmesriikide ees ning ühtse turu terviklikkuse põhimõtte järgimine. Lõpparuanne ja tegevuskava peaksid sisaldama konkreetseid ettepanekuid, kuidas seda saavutada.

Integreeritud finantsraamistik

6. Me peame liikuma integreeritud finantsraamistiku suunas, mis on võimalikult suurel määral avatud kõigile osaleda soovivatele liikmesriikidele. Sellega seoses kutsub Euroopa Ülemkogu seadusandjaid üles pidama prioriteediks tööd ühtset järelevalvemehhanismi käsitlevate seadusandlike ettepanekutega, võttes eesmärgiks jõuda õigusraamistiku suhtes kokkuleppele 2013. aasta 1. jaanuariks. 2013. aasta jooksul tehakse tööd mehhanismi käivitamiseks. Selle käigus on väga tähtis austada täielikult ühtse turu terviklikkust.
7. Tuleb tagada EKP rahapoliitika ja järelevalve funktsiooni selge lahushoidmine ning ühtses järelevalvemehhanismis osalevate nii euroala riikide kui ka eurot mittekasutavate liikmesriikide võrdne kohtlemine ja esindatus. Vastutust kohaldatakse sellel tasandil, mille otsuseid langetatakse ja ellu viiakse. Ühtne järelevalvemehhanism põhineb kõrgeimatel pangandusjärelevalve standarditel ning EKP saab teha diferentseeritud viisil otsest järelevalvet. EKP-l on samuti võimalik kasutada talle õigusaktidega antud tõhusaid volitusi niipea kui mehhanism jõustub. Peale selle on eriti tähtis kehtestada tsentraliseeritud järelevalvele aluseks olev ühtne reeglistik.

8. Tuleb tagada võrdsed võimalused nii ühtses järelevalvemehhanismis osalevatele kui ka mitteosalevatele liikmesriikidele, austades täielikult finantsteenuste ühtse turu terviklikkuse põhimõtet. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) määruse kohase hääletamiskorra ja otsuste muudatuste suhtes on vaja leida vastuvõetav ja tasakaalustatud lahendus, võttes arvesse võimalikke muutusi seoses ühtse järelevalvemehhanismiga, millega tagatakse ühtsel turul mittediskrimineeriv ja tulemuslik otsuste langetamine. Sellest lähtuvalt peaksid EBA-le jääma alles tema olemasolevad volitused ja kohustused.
9. Euroopa Ülemkogu kutsub üles võtma kiiresti vastu siseriiklike kriisilahenduse ja hoiuste tagamise raamistike ühtlustamisega seotud sätted, mis põhinevad komisjoni seadusandlikel ettepanekutel, milles käsitletakse pankade maksevõime taastamist ja kriisilahendust ning siseriiklike hoiuste tagamise skeeme. Euroopa Ülemkogu kutsub samuti üles leppima kokku ühtses reeglistikus, sealhulgas jõudma aasta lõpuks kokkuleppele pankade kapitalinõuete ettepanekutes (kapitalinõuete direktiivi IV pakett (määrus ja direktiiv)).
10. Kõigis neis küsimustes on oluline tagada õiglane tasakaal päritolu- ja asukohariigi vahel.
11. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse teha ettepanek ühtse kriisilahendusmehhanismi loomiseks ühtses järelevalvemehhanismis osalevatele liikmesriikidele, kohe kui ettepanekud pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiivi ning hoiuste tagamise skeemi direktiivi kohta on vastu võetud.
12. Eurorühm töötab välja üksikasjalikud toimumiskriteeriumid, mis on suuniseks pankade otse rekapiitalizeerimiseks Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) kaudu, võttes täielikult arvesse 29. juunil 2012 toimunud euroala tippkohtumise avaldust. On ülimalt oluline murda pankade ja riikide vaheline nõiaring. Kui euroala pankade jaoks luuakse tõhus ühtne järelevalvemehhanism, milles osaleb EKP, võiks ESMil olla võimalik tavapärase otsuse alusel panku otse rekapiitalizeerida.

Integreeritud eelarveraamistik ja majanduspoliitika raamistik ning demokraatlik legitiimsus ja vastutus

13. Euroopa Ülemkogu kutsub seadusandjaid üles jõudma kokkuleppele eesmärgiga võtta teine majanduse juhtimise pakett vastu hiljemalt 2012. aasta lõpuks. See on eriti oluline õigusakt, mis on lisaks stabiilsuse ja kasvu tugevdatud pakatile, majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingule ning kuuest õigusaktist koosnevale majanduse juhtimise pakatile vajalik ELis uue majanduse juhtimise korra tugevdamiseks. Ülemkogu kutsub liikmesriikide ametiasutusi ja Euroopa institutsioone kõiki neid täielikult rakendama kooskõlas neile ELi aluslepingutes antud rolliga. Seoses käimasoleva ELi pangandussektori reguleerimisega võtab Euroopa Ülemkogu teadmiseks ELi pangandussektori struktuuri käsitlevad kõrgetasemelise eksperdirühma ettepanekud, mida komisjon praegu analüüsib, sealhulgas nende ettepanekute võimalikku mõju stabiilse ja tõhusa pangandussüsteemi kehtestamise eesmärgile.
14. Integreeritud eelarveraamistik on osa majandus- ja rahaliidust. Sellega seoses analüüsitakse euroala puhul uusi mehhanisme, sealhulgas asjakohast fiskaalsuutlikkust. See analüüsiprotsess ei ole seotud järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamisega.
15. Majandus- ja rahaliidu tõrgeteta toimimine nõuab tugevamat ja jätkusuutlikku majanduskasvu, tööhõivet ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning samuti majanduspoliitika vallas tugevamat koordineerimist, lähenemist ja jõustamist. Selles osas uuritakse ideed, mille kohaselt sõlmivad euroala liikmesriigid ELi institutsioonidega individuaalsed lepingulised korraldused reformide kohta, mida nad kohustuvad tegema, ja nende reformide elluviimise kohta. Niisugused korraldused võiksid olla seotud nõukogu poolt vastuvõetud riigipõhistes soovitudes kindlaks määratud reformidega ning tugineda ELi menetlustele.

16. Euroalal tuleks täiendavalt parandada juhtimistavasid, tuginedes majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingule ning võttes arvesse euroala tippkohtumise 26. oktoobri 2011. aasta avaldust. Lepingus osalevad liikmesriigid peaksid uurima viise, kuidas tagada kõikide kavandataivate suurte majanduspoliitika reformide eelnev arutamine ja vajaduse korral koordineerimine ELi majanduse juhtimise raamistikus, kooskõlas majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikliga 11. Euroala riigipead ja valitsusjuhid võtavad vastu oma kohtumistel järgitava menetluskorra.
17. Vaja on tugevaid demokraatliku legitiimsuse ja vastutuse mehhanisme. Selles kontekstis on üks juhtivaid põhimõtteid tagada, et demokraatlikku kontrolli ja vastutust kohaldatakse sellel tasandil, millel otsuseid langetatakse ja ellu viiakse. Seetõttu tuleks uurida viise, kuidas tagada arutelu Euroopa poolaasta kontekstis, nii Euroopa Parlamendis kui ka liikmesriikide parlamentides. Sellega seoses võtab Euroopa Ülemkogu teadmiseks majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingus osalevate liikmesriikide kavatsuse parandada liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahelise koostöö taset, tuginedes majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artiklile 13 ning ELi toimimise lepingu protokollile nr 1.

II. STRATEEGILISED PARTNERID

18. Euroopa Ülemkogus toimus arvamuste vahetus ELi ja tema strateegiliste partnerite suhete teemal. Ülemkogu kutsus üles täielikult järgima 2010. aasta septembris kokkulepitud sisemisi protseduurireegleid ELi välispoliitika parandamiseks.

III. MUUD KÜSIMUSED

19. Euroopa Ülemkogu on vapustatud olukorra halvenemise pärast **Süürias**. Ülemkogu kinnitab nõukogus 15. oktoobril vastu võetud järeldused ja täiendavad piiravad meetmed Süüria režiimi ja selle toetajate suhtes. Ülemkogu toetab täielikult Lakhdar Brahimi jõupingutusi Süüria kriisile poliitilise lahenduse leidmisel. Kõik võtmeosalised, eelkõige asjaomases piirkonnas ja kõik ÜRO Julgeolekunõukogu liikmed, peaksid täitma oma kohustusi ja osutama toetust ühisesindaja püüdlustele. EL pühendub tihedale ja ulatuslikule koostööle rahvusvaheliste partneritega, et tagada Süüriale kiiresti toetus kohe pärast ülemineku toimumist. EL lubab samuti toetada intensiivsemalt kodanikuühiskonna suutlikkuse suurendamist, et aidata tal tulevikus Süüria asjades osaleda. Kõik opositsioonirühmitused peaksid leppima kokku ühiste põhimõtete kogumis, et saavutada kaasav, organiseeritud ja rahumeelne üleminek.

Euroopa Ülemkogu mõistab karmilt hukka Türgi territooriumi pommitamise Süüria relvajõudude poolt ning kutsub kõiki osapooli üles hoidma ära pingete eskaleerumise ning Süüria ametivõime austama täielikult kõigi naaberriikide territoriaalset puutumatust ja suveräänsust. EL jätkab humanitaarabi osutamist ning kutsub kõiki abiandjaid suurendama oma panust vastusena viimastele ÜRO palvetele. Euroopa Ülemkogu kutsub tungivalt kõiki osapooli üles pidama kinni rahvusvahelisest humanitaarõigusest (sealhulgas kõigi meditsiinirajatiste, -töötajate ja -sõidukite puutumatus). Kõik osapooled peaksid lõpetama igasuguse vägivalda, astuma konkreetseid samme kõigi haavatavate elanikkonnarühmade kaitseks ning võimaldama humanitaarabi täieliku ja ohutu kohaletõimetamise kogu riigis. Inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse rikkumiste eest vastutajad tuleb võtta vastutusele.

20. Euroopa Ülemkogu rõhutab oma tõsist ja süvenevat muret **Iraani** tuumaprogrammi pärast ja toetab IAEA juhatajate nõukogu poolt hiljuti vastu võetud resolutsiooni. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde, et Iraan rikub jämedalt oma rahvusvahelisi kohustusi ja keeldub tegemast IAEAga täielikult koostööd. Seetõttu tervitab Euroopa Ülemkogu nõukogu 15. oktoobri istungi järeldusi ja täiendavate piiravate meetmete vastuvõtmist, mille eesmärk on saavutada Iraani režiimi tõsine ja sisuline osalemine. Euroopa Ülemkogu kinnitab veel kord oma pühendumust kahetasandilisele lähenemisviisile ja toetab täielikult kõrge esindaja poolt E3+3 nimel tehtavaid jõupingutusi Iraani kaasamiseks sisulistesse ja konstruktiivsetesse aruteludesse. Iraani režiim saab tegutseda vastutustundlikult ja teha võimalikuks sanktsioonide lõpetamise, kuid seni, kuni ta seda ei tee, on EL otsustanud jätkuvalt suurendada tihedas koostöös rahvusvaheliste partneritega survet Iraanile kahetasandilise lähenemisviisi raames.
21. Euroopa Ülemkogu kiidab heaks nõukogu poolt 15. oktoobril vastu võetud järeldused ning väljendab tõsist muret jätkuva poliitilise, julgeoleku- ja humanitaarkriisi pärast **Malis**. Selline olukord kujutab endast vahetut ohtu Saheli piirkonnale ning samuti Lääne- ja Põhja-Aafrikale ja Euroopale. EL on kindlalt otsustanud anda tihedas koostöös rahvusvaheliste ja piirkondlike partneritega Malile igakülgset tuge. Eeskätt toetab EL Malit jõupingutustes taastada õigusriik ja taastada täielikult suveräänne demokraatlik valitsus, millel on võim kogu Mali territooriumi üle. EL taastab järk-järgult arengukoostööd, niipea kui võetakse vastu usutav ja konsensuslik ühine teekaart põhiseadusliku korra taastamiseks. Vahepeal kiirendab EL humanitaarabi andmist. Lisaks uurib EL võimalust toetada kavandatavat rahvusvahelist sõjalist üksust kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2071 ja kiirendab planeerimist seoses võimaliku ÜJKP sõjalise operatsiooniga, millega aidatakse reorganiseerida ja koolitada Mali kaitsejõudusid. EL jätab endale võimaluse võtta sihipäraseid piiravaid meetmeid isikute suhtes, kes on kaasatud Mali põhjaosas tegutsevasse relvastatud rühmitustesse ja kes takistavad põhiseadusliku korra taastamist.

*

* *

Euroopa Ülemkogu on tänulik, et Euroopa Liidule anti Nobeli rahupreemia. See auhind on austusavaldus kõigile Euroopa kodanikele ning ELi liikmesriikidele ja institutsioonidele. Nobeli komitee tuletab õigustatult meelde, kuidas „liit ja tema eelkäijad on üle kuue aastakümne aidanud edendada rahu ja leppimist, demokraatiat ja inimõigusi Euroopas.” Nüüdsel ebakindluse ajal on see mineviku saavutuste tunnustamine selge üleskutse kaitsta ja tugevdada Euroopat järgmise põlvkonna jaoks. Olles teadlik, et meie rahumeelsete huvidega ühenduse tugevdamine nõuab pidevat hoolt ja vankumatut tahet, peavad Euroopa Ülemkogu liikmed oma isiklikuks kohustuseks tagada, et Euroopa jääb ka edaspidi edu ja jõukuse maailmajaoks.
